

WWF

MAGAZIN

2018/1

Új projektjeink testközelből

Fókuszban természeti kincseink védelme

KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

Veled együtt az elmúlt 25 évben számos sikert és eredményt értünk el, amiért ez úton is köszönjük támogatásodat! A természet védelme és a fenntarthatóság érdekében még rengeteg a tennivaló, aminek lendületesen állunk elébe.

Az idei év első számában legújabb projektjeinket mutatjuk be: az elkövetkező években romló állapotú tölgyeseink természetesebbé tételén, települések klímaalkalmazkodási lehetőségeit bemutató természetes vízmegtartási megoldások kidolgozásán, a nagyragadozóinkkal foglalkozó különböző érdekcsoportok közti kommunikáció elősegítésén, illetve a Tiszát és vízgyűjtőjét fenyegető veszélyek nemzetközi szintű elhárításán fogunk dolgozni.

A természetvédelem számos kihívással és gyakran nehezítő körülményekkel néz szembe – erről szól a hazai Csarna-völgyről írt cikkünk, nemzetközi példaként pedig a Mekong élővilágának helyzetét összefoglaló írásunk –, éppen ezért nagyon fontos, hogy a következő 25 évben is maximális fordulaton teljesítsünk.

Büszkék vagyunk rá, hogy ilyen sokan álltok mellénk, és velünk együtt dolgoztok egy olyan jövőért, ahol ember és természet harmóniában élhet. Mi hiszünk benne: együtt lehetséges!

Sipos Katalin,
igazgató, WWF Magyarország

TARTALOMJEGYZÉK

Hírek.....	4	III. Nagyragadozók és kaszkádok	17-19
Ismét veszélyben a Csarna-völgy	5	IV. Természetes vízmegtartás	
A Föld Órája a mi óránk!	7-8	Magyarországon	20-22
Fókuszban: Új projektjeink testközelből	9	Elveszhetnek a Mekong műalkotásai?	23
I. Egyesült erővel a Tiszáért	10-11	Interjú: Aki az életét tette fel	
Legfontosabb eredményeink	12-13	a tigrisek védelmére	24-25
II. Hogyan lehetnek természetesebbek		1%-okkal természeti kincseink védelméért	26
a tölgyeseink?	14-16		

Impresszum

Szerkesztő: Joó Zsófia
Címlapfotó: Dulai Dávid / Varázslatos Magyarország
Közreműködők: Antal Alexa, Berende Alexa, Bódis Pál,
Bogschütz Dániel, Bogyó Dávid, Farkas Viktor Mátyás, Gálhidy
László, Joó Zsófia, Patkó László

wwf.hu
facebook.com/wwfhungary
youtube.com/wwfmagyarorszag

BONBON A KERTBEN?

Végre itt a tavasz, legfőbb ideje, hogy íróasztalodat, konyhaablakodat feldobd pár növényvel! Válassz a WWF-Seed Bonbonok közül, ingyencsésnek álcázott gombócaink ugyanis csoki helyett vetőmagokat rejtnek. Ne edd meg, hanem ültess el őket, és gyönyörködj a kiskertedben!

A WWF-Seed Bonbon kollekción papírhulladékból készül, és minősített vetőmagokat (fűszernövényeket és virágokat) tartalmaz. A különféle bonbonokra hasonlító, ámde nem ehető magbonbonok kézzel készülnek, ezért nincs belőle két egyforma darab.

Kattanj a Panda Boltra, és válaszd ki a kedvencedet:

wwf.hu/panda-bolt

BÍRÓSÁGON FOLYTATÓDIK A PIRIN NEMZETI PARK MEGMENTÉSE

A WWF Bulgária bíróságon támadta meg a terület kezelési tervének legújabb módosításait, amelyek szerint a park 48%-án valósulhat meg beruházás. A változtatások a korábrinál ötször nagyobb területen engedélyeznék sípályák építését – csak a sífelvonók hossza 25 km-ről 113 km-re nőne –, és jogi kiskaput biztosítanak további, ma még beláthatatlan építkezések számára.

Történik mindez úgy, hogy a Pirin Nemzeti Park az UNESCO Világörökség, illetve a Natura 2000 hálózat részét képezi, több mint száz éves fenyvesei barnamedvék, farkasok, zergék otthona.

A Pirin megóvásáért folytatott harc évek óta tart. A jelenlegi módosításokat 2017. december 27-én, pár nappal az ország Európai Tanácsi elnökségének kezdete előtt fogadta el a kormány. A WWF Bulgária és más helyi civil természetvédelmi szervezetek is eltökéltek a minden szempontból káros beruházás megakadályozásában, így a döntést most a bíróságon támadták meg: a kezelési terv új módosításai ugyanis három különböző bolgár jogszabályt is sértenek.

A WWF Bulgária Boyko Borisov bolgár miniszterelnöknek címzett petícióját eddig több mint 120.000 ember írta alá, de a Te hangodra is szükség van!

Csatlakozz, és segíts megmenteni
a csodálatos Pirin Nemzeti
Parkot: [makeyourmark.
panda.org/pirinsa](https://makeyourmark.panda.org/pirinsa)

BUDAPESTEN GYŰLTEK ÖSSZE A VILÁG WWF-ES ADOMÁNYGYŰJTŐI

Február végén Budapestre figyelt a „pandák” adománygyűjtő világa, ugyanis hazánk volt házigazdája a WWF adománygyűjtési időszakos konferenciájának. A hét elején párhuzamosan folytak a regionális workshopok, amelyen a WWF Magyarország szakemberei is aktív szerepet. Szerdától péntekig közel 160 kollégával együtt hallgattuk meg a legújabb adománygyűjtési

© FOTÓ: JUAN HENDRAVAN / WWF

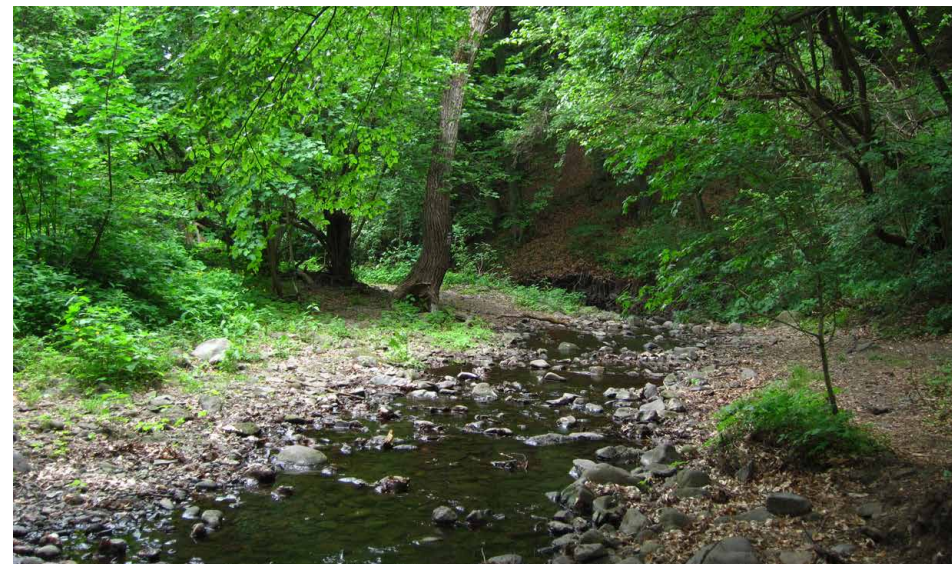
trendeket és lehetőségeket szerte a nagyvilágból, a szakemberek kisebb csoportokban vitatták meg a tapasztalatokat.

A napi szakmai programok végeztével, házigazdaként változatosabbnál változatosabb programokkal igyekeztünk bemutatni a messziről jött kollégáknak a magyar kultúrát és gasztronómiát. Néptáncbemutató, hajós városnézés, barlangtúra és egy kirándulás a Duna-kanyarban szerepeltek a programok között.

Az egy hetes konferencia során a mi kollégáink is számos új élménnyel és szakmai tudással gazdagodtak. Ismét megbizonyosodtunk abban, hogy változásokat elérni valóban csak együtt lehetséges!

ISMÉT VESZÉLYBEN A CSARNA-VÖLGY

Magyarország legnagyobb érintetlen erdőterületének csendjét hamarosan felverheti az út- és vasútépítő munkagépek zaja, ami komoly veszélyt jelent a ritka fajokat is magába foglaló helyi élővilágra. Fenntartható-e az olyan turizmus, aminek természeti értékek sokasága eshet áldozatul?

© FOTÓ: GALHIDY LASZLO / WWF MAGYARORSZÁG

2012-ben a WWF Magyarország országos kampányt indított a Csarna-völgy megmentéséért. Több mint 5.000 magánszemély és 180 különféle szervezet állt ki az ellen, hogy a Börzsöny északi részén található, fokozottan védett erdőterületet ismét bevonják a fakitermelésbe.

Az elmúlt hetek híradásai szerint a Duna-kanyar fejlesztésének részeként megépülhet a Csarna-völgy aljában folyó patak mentén tervezett kisvasút. Elődjét - pályájának víz által elmosott maradványai most is láthatók - elsősorban a kitermelt fa elszállítására építették, mintegy száz évvel ezelőtt. Helyreállítása bizonyára örömet okozna nem csak a technikatörténet rajongóinak, de sok más turistának is. Akkor mégis mi a baj a tervezett kisvasúttal? Miért nem támogatja a fejlesztést a WWF Magyarország? Főként a helyszín miatt.

**A CSARNA-VÖLGY
HAZÁNK EGYETLEN
IGAZI, NAGYOBB
KITERJEDÉSŰ
ÉRINTETLEN ERDEJE
- FENNTARADÁSÁT
MOST ISMÉT
VESZÉLY FENYEGETI**

**A KISVASÚTÉPÍTÉS
HATALMAS
KÖRNYEZETTERHE-
LÉSEL JÁRNA:
IRDATLAN FÖLD-
ÉS TALAJMUNKÁK
EREDMÉNYEKÉNT
KOMOLY TÁM-
FALAK, HIDAK,
SZERVIZÚT
ÉPÜLNÉNEK A MA
MÉG ÉRINTETLEN
VÖLGYBEN**

Aki úgy gondolja, hogy a vasútfejlesztés igazán környezetbarát tevékenység, képzelje el azt a földmunkát, amivel egy vasúti pálya kialakítása jár - különösen hegyvidéken. A hegyoldalakat, rézsűket komoly támfalakkal kell megerősíteni. Ahol vízfolyást keresztesz a pálya, ott hidaknak is épülniük kell. (Az eredeti ipari vasútnak tíznél is több hídja volt.) Ráadásul a mai vasútépítési szabványok szigorúbbak, mint a száz évvel ezelőttiek. Költséges talajmunkák, hatalmas tömegű beton beépítése rombolná szét a szinte háborítatlan patak völgyet. A vasúti pálya mellé mindemellett szervizutat is kell építeni, amelyen a karbantartáshoz használt gépjárművek közlekedhetnek. És akkor még a vasút működésével járó zajról, szennyezésről nem is szóltunk.

A Csarna-völgy Magyarország egyetlen igazi, nagyobb kiterjedésű vadonja, ahol olyan, majdnem érintetlen erdei világ fogadja a túrázót, mint a Kárpátok magasabb részének rengetegekben. Hiúz rejtőzik itt, fekete gólya fészkel, a kristálytisza vízü patakban a ritka Petényi-márna is megtalálható. Jelenleg nincs a völgyben fakitermelés – részben az út hiánya miatt. Kérdés, hogy meddig, hiszen 2022-ben lejár a tilalom, és a vasúti tervek alapján út is lesz a fatörzsek kiszállításához. A WWF Magyarország sem a tervezett fakitermelést, sem az út- és vasútépítést nem látja természetvédelmi szempontból fenntarthatónak a Csarna-völgyben.

Mit ajánlhatunk viszont azoknak a turistáknak, akik mégiscsak szeretnének kisvasútra szállni, hogy könnyebben eljussanak a hegység szívébe? Nos, a Börzsöny szerencsére Magyarország kisvasutakkal legjobban ellátott tája, öt különböző vonal közül választhatunk. Jön a jó idő, ki is próbálhatjuk valamelyiket, de még jobb, ha gyalog indulunk útnak – hiszen a természet legszebb értékeivel leginkább úgy találkozhatunk.

Szerző: Gálhidy László

A Csarna-völgy érintetlen erdei világa a Kárpátok magasabb részének rengetegeit idézi - Magyarországon utolsóként.

A fakitermelést szolgáló régi kisvasút pályájának maradványai a patak völgyében. A Csarna-völgyig tartó szakasz ugyanakkor ma is működik, Kemencei Erdei Múzeumvasút néven.

A FÖLD ÓRÁJA A MI ÓRÁNK!

Sosem látott rekorddal, 188 ország részvételével tarolt idén a WWF Föld Órája! A világ közel 18 ezer láttnivalójának fényei hunytak ki. Budapest 260 épülete és objektuma kapcsolt le: elaludtak a Budai Várnegyed, az összes fővárosi híd, a Parlament, a Nemzeti Színház és a Hősök tere fényei is. Természetesen a vidéki városok sem maradtak ki: többek között Győr, Sopron, Nyíregyháza és Eger is csatlakozott a mozgalomhoz.

**A MOZGALOM
MELLETT IDÉN
OLYAN HÍRESSÉGEK
ÁLLTAK KI, MINT
JARED LETO,
ANDY MURRAY ÉS
EMMANUEL
MACRON
FRANCIA ELNÖK**

© FOTÓCZABAN DÁVID

Ismét kialudtak a fények a Föld Óráján, a rekordszámú résztvevő pedig magáért beszél: egyre többen döntenek úgy, hogy odafigyelnek egyetlen bolygónkra. Még a hírességek is hallatták hangjukat! Jared Leto és Andy Murray mellett Ellie Goulding és a The Killers zenekar is a Föld megóvásáért biztatott mindenkit, de Franciaország elnöke, Emmanuel Macron is üzent az embereknek. Március 24-én 20:30-kor olyan láttnivalók díszvilágításait kapcsolták le, mint az Eiffel-torony, a Sydney-i Operaház, az egyiptomi piramisok, az Empire State Building vagy a Rio de Janeiro-i Krisztus-szobor.

Hazánkban sokan csatlakoztak a Föld Órájához izgalmas és kreatív, saját szervezésű eseményekkel: Borsodnádasd és Balaton lakosai egyszerre indultak fáklyás esti túrára, a kirándulók találkozásait követően pedig egy fúvószenekar adott gyertyafényes koncertet. Magyarlakon a résztvevők kavicsokból készült "szentjánosbogár-keresésre" indultak. A debreceni Kossuth Lajos Kollégiumban élőzenével, tűzszonglórrel, néptáncbemutatóval és csillagnézéssel ünnepelték a Föld Óráját, a Vinyasa Flow Jóga Egyesület tagjai

**Föld Órája 2018
számokban**

A Maldív szigeteken – igen stílusosan – kókuszdiók héjába tett gyertyákból rakták ki a Föld Órája jelképét a tengerpart homokjában.

pedig egy esti, élőzenés jógaóra keretében a napüdvözlet energiáját a Földnek ajánlották fel.

Kolumbiától Indonézián át a Fidzsi-szigetekig az idei Föld Órája tettekre és összefogásra készítette az embereket. Peru fővárosában például lelkes önkéntesek több száz kilogramm hulladéktól tisztították meg a tengerpartot, Mianmarban pedig megnyitották az első „Föld Órája falvakat”, ahol megújuló energia biztosít áramot az embereknek.

A WWF Magyarország Budapest fényeit „Párizsból” kapcsolta le! A Recirquel Újcirkusz Társulat „Párizs Éjjel” című előadásának a Müpa adott helyet, amely

ezúttal egy meglepetés programmal zárult. A produkció végén Czigány Judit énekesnő gyönyörű előadásában elhangzott „A Föld dala”, mialatt a társulat tagjai a nagy lekapcsoló kar köré gyűltek. 20:30-kor kihunytak a fények a teremben és az egész városban. Természetesen a szabadtéri program sem maradhatott el: egy fejlámpás túra keretében önkénteseinkkel felsétáltunk a budapesti Árpád-kilátóba, ahol mécseseket gyűjtöttünk, és közösen elmondtuk a Föld Órája esküt. Ezután együtt néztük a magasból, ahogy sötétbe borul a város. Csodálatos estét töltöttünk el a kilátóban – tarts velünk jövőre is!

Szerző: Berende Alexa

„Kapcsolódj a Földhöz!” – szöveg az idei Föld Órája mottója. Éppen ezért egy izgalmas, hétről hétre frissülő kihívást indítottunk, melyben a résztvevők vállalták: lekapcsolnak velünk március 24-én, egy héten keresztül nem nyomtatnak ki semmit, nem vásárolnak PET palackos italokat, valamint egy hétig nem autóval mennek dolgozni vagy iskolába. Bár a kihívás véget ért, a WWF Magyarország mindenkit arra buzdít, hogy az egyes lépéseket építse be mindennapjaiba, ezzel is hozzájárulva környezete megóvásához.

FÓKUSZBAN: ÚJ PROJEKTJEINK TESTKÖZELBŐL

A WWF Magyarország természetvédelmi munkáját négy nagyobb csoportba oszthatjuk. Tevékenységeinket elsősorban azokra az ökorégiókra összpontosítjuk, amelyek a biológiai sokféleség megőrzése szempontjából különösen jelentősek: erdeinkre, édesvízeinkre. Ezek mellett foglalkozunk az éghajlatváltozás hazai következményeinek mérséklésével, valamint a hosszú évtizedek után visszatérni látszó nagyragadozóink védelmével.

Ez az időszak azért izgalmas számunkra, mert most párhuzamosan, mind a négy témában izgalmas, új projektet indíthattunk el partnereinkkel együttműködve. Nézzük meg közelebbről, miről is lesz szó a következő években:

JOINTISZA: A Tisza vízgyűjtő országainak részvételével megvalósított projekt célja, hogy felülvizsgálja a folyó nemzetközi vízgyűjtő-gazdálkodási tervét, valamint javítsa a Tisza vízgyűjtőn lévő víztestek ökológiai állapotát.

LIFE4OAK FORESTS: A tízéves projektben azért dolgozunk, hogy tölgyeseinket természetesebbé és élőhelyekben gazdagabbá tegyük, ezáltal sok különleges állat- és növényfajnak megfelelő otthont biztosítsunk.

EUROLARGE CARNIVORES: A nagyragadozókkal kapcsolatos munkák fókuszában az állatokkal foglalkozó különböző érdekcsoportok közti érdemi kommunikáció megeremtetése áll. A farkasok, hiúzok és barnamedvék populációinak sikeres megóvásához nemzetközi együttműködésben gondolkozunk és cselekszünk.

MICACC: A „Természetes vízvisszatartás Magyarországon” című projektünk keretében a klímaváltozás hazánkra gyakorolt hatásaira készítjük fel az ország legsérülékenyebb településeit.

Olvass tovább, és ismerd meg projektjeinket! Biztosak vagyunk benne, az előttünk álló évek mozgalmasan, sok munkával telnek majd. Velünk tartasz? Számítunk Rád!

I. EGYESÜLT ERŐVEL A TISZÁÉRT

**A WWF MAGYARORSZÁG
A HELYI KÖZÖSSÉGEK
SEGÍTSÉGÉVEL AZÉRT
DOLGOZIK, HOGY A TISZA
JOBBA ÖKOLÓGIAI
ÁLLAPOTBA KERÜLJÖN**

A 962 km-es Tisza a Duna folyó leghosszabb és legnagyobb vízgyűjtővel (157.000 km²) rendelkező mellékfolyója. Ezen a hatalmas területen öt ország (Ukrajna, Románia, Szlovákia, Magyarország és Szerbia) és 14 millió ember osztozik. A Tisza és mellékfolyói jelentős természeti értékkel bíró, gazdag biodiverzitású területek. Elég, ha az ikonikus tiszavirágra vagy a tündérrózsás holtmedrekre gondolunk.

A projekt az Európai Unió társfinanszírozásával (ERDF, IPA), az Interreg Együttműködés és Duna Transznacionális Program keretein belül valósul meg.

© FOTÓ: BOGYÓ DÁVID / WWF MAGYARORSZÁG

A Tisza vízgyűjtőjén számos vízgazdálkodási problémát azonosítottak a szakemberek, mindenképp a víz szennyeződését, valamint a klímaváltozás hatásait. Ezeknek a problémáknak a jelentős része nem oldható meg nemzetközi együttműködés nélkül. Gondoljunk csak bele: erősebb nemzetközi kooperációval talán elkerülhető lett volna a 2000 telén bekövetkezett ipari eredetű súlyos tiszai ciánszennyezés! Ezek a fenyegetések továbbra is jelen vannak, de az érintett országok felismerték a közös cselekvés szükségességét: a tiszai országok a Nemzetközi Duna Védelmi Egyezmény keretein belül 2004-ben egyetértési nyilatkozatot írtak alá, és megalapították a nemzetközi Tisza Csoportot. A téma szakértői 2011-re megalkották a Tisza nemzetközi vízgyűjtő gazdálkodási tervét,

© FOTÓ: MAGYAR CSABA

140 köbméter hulladék a Tiszáról – ennyit gyűjtött össze a 2017-es PET Kupa mezőnyének 16 csapata – köztük a WWF Magyarország "Vízipanda" nevű hajója – Dombrádtól Tiszalókiig tartó útja során. A PET Kupa azért jött létre, hogy hadat üzenjen a Tiszán rendszeressé vált "műanyag zajlásnak", és megtisztítsa az árteret és a folyót.

melyet jelenleg 17 szervezet vizsgál felül a JOINTISZA projektben.

Magyarországon az ipari és mezőgazdasági vízszennyezések mellett fontos szempont, hogy a folyószabályozások miatt megváltozott a folyók környezete és a vizesélőhelyek állapota. A víztöbblet és vízhiány rendszeres nehézségeket okoz, ami új vízgazdálkodási irányt tesz szükségessé. A WWF Magyarország szerint a Tisza mentén minél több, víz befogadására alkalmas területet szükséges kialakítani a szántóföldi művelésre alkalmatlan területeken. Ez csillapíthatja az árvíz és az aszály okozta nehézségeket.

A WWF Magyarország projektpartnerként elsősorban azon dolgozik, hogy az új Tisza nemzetközi vízgyűjtő gazdálkodási tervben hangsúlyos szerepet kapjon az érdekelt társadalmi szereplők véleménye. A Tiszával kapcsolatos jelentős vízgazdálkodási kérdések és intézkedések aktualizálása során elengedhetetlen, hogy megismerjük a folyóhoz leginkább kapcsolódó helyi véleményeket, melynek révén a folyó jobb ökológiai állapota érhető el.

Ezt a folyamatot elősegítő előzetes tréninget tartottunk a társadalom bevonásának módszereiről és a jó gyakorlatokról partnereink részére.

Szerző: Bogyó Dávid

**A Tiszát és vízgyűjtőjét
fenyegető veszélyeket
kizárólag egy erősebb
nemzetközi együtt-
működéssel tudjuk
méréskelni, elhárítani -
a JOINTISZA projekt ennek
a kooperációnak kiváló
keretét ad**

Kattints a részletekért:
[www.interreg-danube.eu/
jointisza](http://www.interreg-danube.eu/jointisza)

LEGFONTOSABB EREDMÉNYEINK

A WWF Magyarország több mint 25 éve dolgozik hazánk természeti kincseinek megőrzéséért. Munkánkat partnereink és támogatóink segítségével végezzük, így ezek a sikerek őket is illetik!

CSARNA-VÖLGY
Megmentettük **HAZÁNK LEGNAGYOBB HÁBORÍTATLAN ERDŐTERÜLETÉT** a fakitermeléstől.

NORMAFA
Felmértük a terület **FAMATUZSÁLEMEIT**, és a Normafa **FENNTARTHATÓ JÖVŐJÉÉRT** dolgozunk.

BAKONY
2008-ban az új **ERDŐTÖRVÉNYBE** betettük a 10. paragrafust, ami a folyamatos erdőborítást biztosítja.

TÁBORFALVAI LŐ- ÉS GYAKORLÓTÉR
Partnereinkkel megóvtuk a térség legnagyobb **ÖSSZEFÜGGŐ VIZES ÉS HOMOKI ÉLŐHELY-RENDSZERÉT.**

DUNA MENTÉN
HŐDTELEPÍTÉSI PROGRAMUNKKAL megvalósítottuk az első sikeres magyarországi faj visszatelepítését.

DRÁVA
Partnereinkkel létrehoztuk az országokon átívelő **MURA-DRÁVA-DUNA BIOSZFÉRA REZERVÁTUMOT.**

MOHÁCS
Helyreállítottuk a **47 HEKTÁROS SZABADSÁG-SZIGETET** és **3 KM HOSSZÚ MELLÉKÁGÁT.**

Ó-DRÁVA
A **HOLTÁG VÍZELLÁTÁSÁNAK ÉS AZ ÁRTÉRI ERDŐ ÁLLAPOTÁNAK** javításán dolgozunk.

AGGTELEKI-KARSZT
KUTATÁSI CÉLÚ EGYÜTTMŰKÖDÉST folytatunk az ANPI-val a visszatérő farkasok védelméért.

ÉSZAKI-KÖZÉPHEGYSÉG
Partnereinkkel felmértük és értékeltük az **ERDEI ÉLETKÖZÖSSÉGEK** környezeti állapotát.

TERESZTENYE
Megakadályoztuk egy **LIGNITBÁNYA** megnyitását az Aggteleki Nemzeti Park határában.

MÁTRATERENYE
Megakadályoztuk egy **500 MW TELJESÍTMÉNYŰ SZÉNERŐMŰ** létrejöttét a Mátrában.

TISZATARJÁN
Komplex, **FENNTARTHATÓ TERÜLETHASZNÁLATI MODELLT** hoztunk létre a tiszai ártéren.

BUDAPEST
Megóvtuk az emberi hatásoknak rendkívül kitett **Naplás-tó MOCSÁRI TEKNŐS ÁLLOMÁNYÁT.**

NAGYKÖRŰ
Helyreállítottuk az **ANYITA TAVAT ÉS MÁS VIZESÉLŐHELYEKET** a Tisza mentén közel 100 hektáron.

NAGYKÖRÖS
Európában egyedülállóan megőriztünk **418 HEKTÁR PUSZTAI TÖLGYEST** az Alföldön.

KÜLDETÉSÜNK

egy olyan jövő megteremtése, amelyben az emberiség és a természet harmóniában él egymással. Hiszünk benne, hogy együtt lehetséges!

Magyarország természeti értékeinek védelmében négy kiemelten fontos területre koncentrálunk:

- éghajlatváltozás és energia
- erdők védelme
- folyók és vizesélőhelyek megőrzése
- nagyragadozó fajok védelme

II. HOGYAN LEHETNEK TERMÉSZETESEBBEK A TÖLGYESEINK?

A Life4OakForests projektben azért dolgozunk, hogy a természetes állapotokhoz minél jobban közelítő, élőhelyekben gazdagabb változatosabb környezetet hozzunk létre egyre inkább romló állapotú tölgyeseinkben, melyben sok különleges, értékes állat és növényfaj találhat menedékre, otthonra.

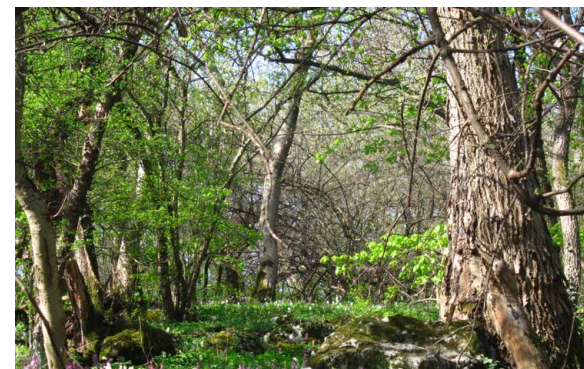

Az erdei életközösségek közül az európai tölgyesek az emberi tevékenység által egyik leginkább érintett élőhelyek. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy könnyen elérhető, magas minőségű faanyagot biztosítottak, melyet az civilizálódó ember a történelem során nem fenntartható módon használt. Az erdőgazdálkodás és a területhasználatok nagymértékben átalakították, vagy megsemmisítették ezeket a természetes erdőket. A sok évszázados erdőgazdálkodási gyakorlat az elmúlt évtizedekig a kizárólag termelési rendeltetés kiszolgálását tartotta szem előtt. Ennek eredményeként tölgyeseink fái jellemzően egykorúak, homogének, teljesen hiányzik belőlük a kisléptékű szerkezeti változatosság.

Hazánk erdeiben járva sajnos ezt a rendezett képet láthatjuk szinte mindenhol, így ezt is szerettük meg, pedig a természetes szerkezetű erdőkre inkább az jellemző, hogy az állományt alkotó fák nem egykorúak, sok más fafaj és cserje elegyedik a főfaj egyedei –

II. Hogyan lehetnek természetesebbek a tölgyeseink?

EZEN TÖLGYESEK KÖZÜL KERÜLNEK KI EGYIK LEGNAGYOBB BIOLÓGIAI DIVERZITÁSÚ SZÁRAZFÖLDI ÉLŐHELYEINK, ÁM TERMÉSZETES ÁLLOMÁNYAIK MÁRA SZINTE TELJESEN ELTŰNTEK

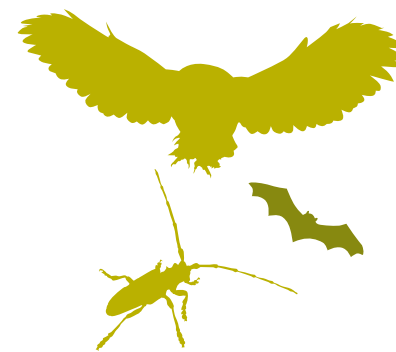

Célunk, hogy a tölgyesek sérülékeny életközösségei hosszú távon fennmaradjanak.

esetünkben a tölgyek – közé. A szerkezeti változatosabbágot tovább növelik az öregedő vagy elpusztult fák is, melyek ideális esetben gyakori elemei a természetes erdőknek.

Hazánk tölgyerdői ma is veszélyeztetett életközösségeknek nyújtanak menedéket. A projekt során ezért olyan élőhelymegőrzési és fejlesztési munkákat, illetve ehhez kapcsolódó vizsgálatokat végzünk, melyek hozzájárulhatnak ezeknek a sérülékeny életközösségeknek a hosszú távú fennmaradásához, erősödéséhez.

Partnereinkkel közösen azért dolgozunk, hogy a Natura 2000 hálózathoz tartozó, közösségi jelentőségű tölgyes élőhelyek biológiai sokféleségének csökkenését megállítsuk. Ezeket a degradációs folyamatokat úgy próbáljuk lassítani, megállítani, hogy olyan előremutató erdőművelési és élőhelykezelési eljárásokat alkalmazzunk, melyek elősegítik

A 10 éves projekt egyik eredményeként szeretnénk olyan egységes természetvédelmi erdőkezelési eljárásokat kialakítani, melyek szélesebb körben is alkalmazhatók. Célunk, hogy ezekkel hozzájáruljunk tölgyeseink természetesebbé, és ez által egészségesebbé válásához.

Ennek alátámasztására a projektterületeken először is rögzítjük a kiindulási állapotot, majd megfigyeljük a beavatkozások hatására bekövetkező erdőszerkezeti és összetételbeli változásokat. Vizsgálatainkba bevonjuk a növényzetet, a mikroélethelyeket és néhány esernyőfajként is jellemezhető állatfajt vagy fajcsoportot is.

II. Hogyan lehetnek természetesebbek a tölgyeseink?

© FOTÓ: FRANK TAMÁS / MTA ÖK

A mikroélőhelyek - például az odvas holtfák - számtalan fajnak adnak otthont.

az erdők szerkezetének összetettebbé válását, fajgazdagságának növelését, valamint segítségükkel olyan mikorélőhelyeket hozunk létre, melyek a speciális élőhelyigényű fajok – például holtfában élő rovarok vagy denevérek – számára nyújthatnak megfelelő környezetet. Emellett egyes területeken aktív beavatkozással szorítjuk vissza az idegenhonos növényfajokat, mint az akác, a bálványfa vagy az ostorfa. Az erdők ellenálló képességének erősítése érdekében az erdőszegélyek helyreállítása mellett aktív vadvédelmi berendezésekkel – kerítésekkel – is támogatjuk az erdei ökoszisztéma természetes működését.

Bízunk benne, hogy a gyakorlatban végrehajtott élőhelymegőrzés és -fejlesztés meghezozza gyümölcsét. Célunk azonban nem kevesebb, mint hogy közös munkánk jó gyakorlatot, kiindulási alapot teremtsen ahhoz, hogy tölgyerdeink Magyarországon, esetleg szélesebb körben Európában is természetesebbé váljanak, és megőrződjenek a következő generációk számára.

Szerzők: Bódis Pál, WWF Magyarország és Frank Tamás, MTA ÖK

A projektben részt vesznek a Bükk, a Duna-Ipoly és Balaton-felvidéki Nemzeti Parki Igazgatóságok, a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközpont, a WWF Magyarország, az Érmelléki Természetvédelmi és Turisztikai Egyesület, valamint az olaszországi Ente di gestione per i Parchi e la Biodiversità-Romagna, mint vezető partner

Készült a LIFE4OAK FORESTS projekt keretében az Európai Unió LIFE - Nature programjának támogatásával és a Földművelésügyi Minisztérium társfinanszírozásával.

III. NAGYRAGADOZÓK ÉS KASZKÁDOK

Mivel a farkas, a hiúz és a barnamedve kezd újból visszatérni hazánk erdeibe, magától értetődő, hogy munkánk fókuszába kerültek. A WWF Magazin 2017/II. számában már írtunk egy bevezető cikket az „Erdők Őrzőiről”, vagyis nagyragadozókról. Most nézzük meg, milyen példák állnak rendelkezésünkre a nagyragadozók természetes rendszerekre gyakorolt hatásáról!

© FOTÓ: STEPHEN BRKICH

A NAGYRAGADOZÓK VALÓBAN AZ „ERDŐK ŐRZŐI”: ELVESZTÉSÜK KÖVETKEZTÉBEN CSÖKKENHET AZ ÉLŐHELY BIOLÓGIAI VÁLTOZATOSSÁGA!

Ma már tudjuk, hogy a táplálékpiramis csúcsán található ragadozóknak a természetes rendszerekben vitathatatlan szerepük van. Jelenlétükkel és zsákmányszerzésükkel szabályozhatják a nagytestű növényevők (pl. szarvasok) viselkedését és állományait, amely kihathat a táplálékhálózat alacsonyabb szintjein található növényekre is.

Fentről le és lentől fel

A biológusok sokáig azt gondolták, hogy a táplálékpiramis alján található növények a meghatározók a természet stabilitása szempontjából. Ha elfognak a tápláléknövények, akkor elpusztulnak a növényevők és az azokat fogyasztó ragadozók is. Ezt nevezik alulról felfelé történő szabályozásnak.

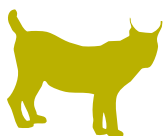
Charles Sutherland Elton angol zoológus 1927-ben írta le a szabályozás egy, az addigi szemléletre

A világon előforduló négy hiúz faj közül egy, az eurázsiai hiúz hazánkban állandó előfordulással rendelkezik.

A WWF MAGYARORSZÁG ÉS PARTNEREI MOST ARRÁ FÓKUSZÁLNAK, HOGY AZ ÁLLATTARTÓK, VADÁSZOK, TERMÉSZETVÉDELMI SZAKEMBEREK, TERMÉSZETJÁRÓK ÉS DÖNTÉSHOZÓK KÖZTI KOMMUNIKÁCIÓT ELŐSEGÍT-SÉK, ÉS MEGINDULJON EGY ÉRDEMI PÁRBESZÉD A HAZÁNKBAN ÉLŐ NAGYRAGADOZÓK VÉDELMEÉRT.

Ragadozók és nagyragadozók

A ragadozók (Carnivora) rendje körülbelül 245 szárazföldi fajt számlál. Ezek közül a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) Vörös listáján kb. 65-70 olyan faj szerepel, amely a veszélyeztetett kategóriák valamelyikébe tartozik. Ez alapján elmondható, hogy a szárazföldi ragadozók közel egyharmada emberi segítségre szorul. A ragadozók rendjének tagjai között akad egy különösen konfliktusos csoport. A 15-20 kg testtömeget meghaladó, jellemzően nagytestű prédát zsákmányul ejtő nagyragadozók.

rácáfoló esetét. A táplálékpiramis csúcsán található ragadozók (pl. farkas) a növényevők zsákmányolásával azok állományát csökkenthetik. A növényevők számának csökkenése pedig segítheti a növényzet felújulását, így a csúcsragadozók jelenlétéből „hasznot húzhatnak” a növények is. Így például a kevesebb szarvas miatt jobban fel tud újulni az erdő. Ezt a jelenséget fentről lefelé történő szabályozásnak nevezték el. Ezzel

a szabályozással több szinten átívelő, úgynevezett kaszkádatásokat indíthatnak el a ragadozók. Ma már tudjuk, hogy a két jelenség egyszerre, mindkét irányból érvényesül.

Nézzünk egy izgalmas példát a korai kaszkádvizsgálatok közül egy kiemelkedő, a tengeri vidrákról készült kutatáson keresztül. A vidrák által fogyasztott tengeri sünnök a ragadozók hiányában hamar elszaporodtak, táplálkozásukkal pedig csökkentették a hínárerdők kiterjedését. A kisebb hínárerdők aztán kevesebb faj kevesebb egyedét tudták fenntartani, így végeredményben a ragadozók hiánya következtében csökkent a terület biológiai változatossága.

A fenti kutatás egyik tanulsága, hogy a nagyragadozók elvesztésének visszafordíthatatlan következményei is lehetnek. Több mint 70 évnyi farkashiány az amerikai Yellowstone nemzeti parkban olyan jelentősen megváltoztatta a környezetet, hogy pusztán a ragadozók visszatelepítésével már nem lehet az élőhelyet a korábbihoz hasonlóra visszaalakítani. A ragadozók hiányában megnövekedett szarvasállomány vesztesen visszarágta a folyóparti fákat. A csenevész fák miatt kevesebb hód fordult

elő a területen, ami megváltoztatta a folyó alakját és sebességét. A kanyarultas folyók kiegyenesedtek és mélyen belevágtak a folyóágyba, ezzel csökkent a talajvíz szintje, így a nyárfák gyökerei már nem értek el a talaj mélyebb régióiban található vízforrásig. Ennek következtében a növényzet regenerációja elmaradt. A farkasok betelepítésével pedig ez a folyamat nem fordítható meg, így vízszabályozási munkákra is szükség van a korábbi viszonyok visszaállításához. (A biológiában azonban nem minden fekete-fehér. Akadtak olyan területek is a nemzeti parkban, ahol a farkas megjelenésével sikerült visszaállítani a korábbi, természetesebb viszonyokat.)

Legnagyobb örömünkre a WWF Magyarország természetvédelmi programja az elmúlt évben kibővült: a 2017 végén indult EUROLARGE CARNIVORES LIFE (LIFE16 GIE/DE/000661) projekt elsődleges célja, hogy a nagyragadozókkal foglalkozó különböző érdekcsoportok – többek között állattartók, vadászok, természetvédelmi szakemberek, természetjárók és döntéshozók – közti kommunikációt elősegítse. Ez nemcsak országos, de nemzetközi szinten is fontos, hiszen az Európában előforduló körülbelül 33 nagyragadozópopuláció 88%-a határokon is átível. Mivel az egyes országok különbözőképpen kezelik nagyragadozó-állományait, ezért a projekt célja az is, hogy a jó gyakorlatokat egy csokorba szedve mutassa be mind a szűkebb szakmai, mind pedig a nagyközönség számára.

Szerző: Patkó László

© FOTÓ: MCDONALD P. MIRABILE, WWF

A fiatal farkasok a vackot elhagyva az un. "randevűhelyeken" találkoznak a falka tagjaival. Itt kezdődik meg a szocializáció is.

**TUDDAD, HOGY A...
... szürke farkas a világ legnagyobb testű kutyaféléje? Egykor e faj volt a ragadozók rendjének a legelterjedtebb tagja. Ma már ezt a titulust a jóval kisebb termetű, de kiemelkedően alkalmazkodó képes vörös róka „bitorolja”.**

IV. TERMÉSZETES VÍZMEGTARTÁS MAGYARORSZÁGON

Mára világos, hogy bármekkora figyelmet fordítunk rá, a globális éghajlatváltozás teljes mértékben már nem hárítható el. Ha a Párizsi Megállapodásban foglalt vállalásokat végrehajtják a világ országai és azok lakosai, a globális szintű katasztrofális következmények elkerülhetőek lesznek, de éghajlatunk valamilyen szintű változásával mindenképpen számolnunk kell. Ma már tehát nemcsak az a kérdés, hogy mit tehetünk az éghajlatváltozást okozó üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséért és a melegedés megfékezéséért (szaknyelven mitigációért), hanem egyre nagyobb figyelmet kell fordítanunk a várható hatásokhoz való alkalmazkodásra, a klímaadaptációra is.

A csapadék, a tavaszi ár- és belvíz, a víztisztítókból elfolyó szürkevíz mind-mind értékes erőforrás, amit sokkal inkább érdemes helyben megőrizni és a közösség hasznára fordítani, mint hagyni elveszni. A kérdés a legtöbb esetben csak az, hogy hol találunk helyet az értékes vízkincs számára.

Püspökszilágyon egy vizenyős ligeterdőt kapcsolunk majd össze a Szilágyi patakkal, hogy az a patakon időről időre levonuló villámárvákat képes legyen fogadni.

© FOTÓ: FARKAS VIKTOR MÁTYÁS / WWF MAGYARORSZÁG

IV. Természetes vízmegtartás Magyarországon

© FOTÓ: FARKAS VIKTOR MÁTYÁS / WWF MAGYARORSZÁG

A Duna-Tisza közti homokhátságon fekvő, évtizedek óta szárazsággal küzdő Ruzsán minden csepp víz számít: itt többek között a falu határában működő szennyvíztisztító kibocsátott szürkevizét gyűjtöttek össze egy tóba, ez a víz ma egy régi lecsapoló-csatornában folyik el a területről.

**EBBEN A SZEMLÉLETBEN ÖT,
A KLÍMAVÁLTOZÁSSAL
SZEMBEN SÉRÜLÉKENY
MAGYARORSZGI TELEPÜLÉSEN
- AZ ÖNKORMÁNYZATOKKAL
SZOROSAN EGYÜTTMŰKÖDVE
- HELYI ADOTTSÁGOKRA
ÉPÍTVE TERVEZZÜK KIS
LÉPTÉKŰ, A VIZEKET HELYBEN
MEGŐRZŐ BERUHÁZÁSOK
MEGVALÓSÍTÁSÁT**

A WWF Magyarország részvételével tavaly szeptemberben indult az első olyan hazai projekt, mely az Európai Unió LIFE alapjának támogatását élvezti, és kifejezetten a klímaalkalmazkodást tűzte zászlajára. A projekt egy olyan, már ma is tapasztalható problémára keres megoldást, amely a várható felmelegedésnek és a csapadékviszonyok változásának köszönhetően minden bizonnyal lényegesen súlyosbodni fog. Ez pedig a Magyarországon oly sokszor tapasztalható rapszodikus vízjárás, ami az ország általános szárazodásával, vízkészleteink csökkenésével párosul. Nem ritka, hogy a tavaszi áradások, belvizek, hirtelen érkező heves esőzések után nem sokkal már komoly aszályllyal kell szembenéznünk. Megoldást az jelentene, ha az időszakosan megjelenő vizeket megtartanánk a szárazabb hónapokra, lehetőleg oly módon, hogy az egyszerre szolgálja az emberek és a természet érdekeit.

A települések problémáit vizesélőhelyen, tóban, vagy éppen belvíztározás céljából átalakított egykori lecsapoló csatornában megvalósuló vízmegtartással szeretnénk orvosolni a projekt keretében.

A mintatelepüléseken vannak olyan, korábban lecsapolt területek, ahol a helyiek szívesen látnák a víz visszatérését, hiszen ez a vízháztartás

AZ ÜGYNEVEZETT TERMÉSZETES VÍZMEGTARTÓ MEGOLDÁSOK OLYAN „ZÖLD INFRASTRUKTURÁLIS” MEGOLDÁSOKAT TAKARNAK, MELYEK KÖLTSÉGHATÉKONY MÓDON, ÚJONNAN KIALAKÍTOTT VAGY REHABILITÁLT TERMÉSZET-KÖZELI VIZES ÉLŐHELYEKEN TARTJÁK VISSZA AZ IDŐ-SZAKOSAN JELENTKEZŐ BŐSÉGES VIZEKET

Mind az öt, projektben résztvevő település országszerte tipikusnak mondható vízgazdálkodási problémával küzd: Rákócziújfalun a belvíz és az aszály okoz károkat a környéken gazdálkodóknak; Püspökszilágyon a dombvidékekre jellemző villámárvizek jelentenek veszélyt a település épületeire; Bátján a hirtelen lezúduló nagy esők, majd hosszú száraz időszakok váltakozása jelent problémát; míg a homokhátságon fekvő Ruzsa évtizedek óta küzd szárazsággal és a talajvízkészlet folyamatos süllyedésével. Az ötödik település Tiszatarján, ahol a már működő ártéri tájgazdálkodási modellt szeretnénk teljessé tenni a látogatókat fogadó tanösvény építésével és a vízbivalyok élőhelyének bővítésével.

helyrebillentése mellett számos más előnnyel is járna: a létrejövő vizes élőhelyek szaporodó- és búvóhelyül szolgálnak majd az állat- és növényvilágnak, párologtatás útján javítják a helyi mikroklímát, szép és izgalmas tájellelmevel bővítik a települések képét.

Ezek a kis léptékű megoldások helyben érezhető, kézzelfogható eredményeket fognak elérni, de táj szinten csak akkor számíthatunk változásra, ha sokan sok helyen rálépnek a vízmeztartás útjára. Célunk ezért továbbá, hogy az öt mintaterületen kipróbált módszereket minél szélesebb körben átvegyék hasonló problémákkal küzdő települések, itthon és külföldön egyaránt.

A 2021-ig tartó LIFE projekt megvalósításának előrehaladásáról a hamarosan induló vízmeztartó-megoldások.bm.hu honlapon folyamatosan beszámolunk majd.

Szerző: Farkas Viktor Mátyás

„Az önkormányzatok integráló és koordináló szerepének megerősítése az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében” című projektet megvalósító partnerség tagjai a Belügyminisztérium, az Országos Vízügyi Főigazgatóság, a Klímabarát Települések Szövetsége, a Pannon Pro Innovációs Kft., a WWF Magyarország és az öt mintaterület települési önkormányzata.

ELVESZHETNEK A MEKONG MŰALKOTÁSAI?

© FOTÓ: THOMAS ZIEGLER

Sokszor nem is tudatosul bennünk, hogy a Föld micsoda ökológiai paradicsom: páratlanul gazdag állat- és növényvilág között, fantasztikus természetes élőhelyek mellett élünk. Ilyen a varázslatos Mekong térség is, melynek végtelen őserdeiben máig új fajokat fedeznek fel a kutatók. Bámulatos mesevilág ez, ahonnan – jó egy évszázaddal azt követően, hogy a világtérképről eltűntek a fehér foltok – olyan különlegességek kerülnek elő, mint a dinoszauruszokat idéző krokodilgyík, egy végtelenül aranyos vakondféle vagy a Star Wars-filmekbe illő patkósdenevér.

A RÉGIÓBAN 1997 ÓTA FELFEDEZETT NÖVÉNYEK, MADARAK, EMLŐSÖK, HÜLLŐK, HALAK ÉS KÉTÉLTŰEK SZÁMA ELÉRI A 2.524-ET

A WWF friss, Stranger Species (Ismeretlen fajok) című jelentése több száz, a világ minden tájáról származó tudós munkáját összesítette, akik 88 növényfajt, két halfajt, 11-11 kétéltű-, illetve hüllőfajt és három emlősfajt fedeztek fel a Mekong vízgyűjtő területén.

A Dél-Kína és Észak-Vietnam településektől távol élő krokodilgyík (*Shinisaurus crocodilurus vietnamensis*), a Laosz és Thaiföld erdeiből előkerült patkósdenevér (*Rhinolophus monticolus*) vagy az Északkelet-Thaiföld két élelmiszerpiacán felfedezett csigaevő teknős (*Malayemys isan*) csak most került a köztudatba, ám máris veszélyben van. A Mekong térségben ugyanis intenzív fejlesztések folynak: bányászat, út- és gátépítések fenyegetik a bámulatosan gazdag természeti környezet fennmaradását. Az illegális vadkereskedelem is súlyos veszteségeket okoz – a gyűjtők akár több ezer dollárt is képesek fizetni a legtrikább, leegyedibb és legveszélyeztetettebb fajokért.

A WWF és partnerei ezért fajvédelmi jogszabályokkal, határokon átnyúló együttműködésekkel és a rendvédelem hatékonyságának javításával dolgozik a súlyosan fenyegetett fajok élőhelyeinek megővéséért és illegális kereskedelmének csökkentéséért.

Szerző: Joó Zsófia

© FOTÓ: MONTRI SUMONTHA © FOTÓ: PIPAT SOISOOK © FOTÓ: ALEXEJ ABRAMOV

AKI AZ ÉLETÉT TETTE FEL A TIGRISEK VÉDELMEÉRE

Tavaly év végén lehetőségem nyílt Thaiföldön a Khao Yai Nemzeti Park értékeit megcsodálni. A gyönyörű növényzet, a lélegzetelállító vízesések és az elefántok leírhatatlan élményt nyújtottak, ám mindezt még tovább emelte, hogy Gordon Congdon-nal, a thaiföldi WWF természetvédelmi vezetőjével beszélgettem.

Gordon, ez a nemzeti park gyönyörű, de itt nem élnek tigrisek, bár ők egyértelműen ikonikusak Thaiföld értékei között, és a világ biológiai sokféleségének szimbólumai is egyben.

Igen, de van egy jó hír: egy thaiföldi szervezet, akivel együtt dolgozunk, egy korábbi miniszterelnök vezetésével azt tűzte ki célul, hogy a Khao Yai Nemzeti Parkban ismét éljenek tigrisek, csak a feltételeket kell ideálissá tennünk számukra. Természetesen a mi csapatunk – és más partnereink is – ezen fog dolgozni a következő években.

A terv az, hogy egy közeli élőhelyen egy kicsiny, még vadon élő populáció számára megnyitjuk az utat, hiszen a nemzeti park egykor összeköttetésben volt

a jelenleg is tigris lakta területekkel. Ehhez persze nagyon fontos, hogy biztosítsunk elegendő zsákmányt számukra. Ma sok számbárcsarvast láttunk, azt nagyon kedveli a tigris, de ennél több is kell majd. És elengedhetetlen, hogy a természetvédelmi örököt megfelelően kiképezzük, hogy ha a tigris valóban visszatér, biztosítsuk számára a zavartalanságot, nehogy orvkereskedők áldozatává váljon.

Úgy tudom, számodra személyes jelentősége is van ezeknek a nagymacskáknak.

Így van, évtizedek óta csodálom ezeket az állatokat, és nemrégiben lehetőségem nyílt egy terepbejárás során a hangjukat hallani. Évtizedekig az ember csak olvas róluk, rengeteget tanul, és küzd a lehetőségeihez mérten, hogy megóvja őket. És akkor egyszer csak állok az erdő mélyén, és meghallom a hangjukat...

Gordon Congdon, a WWF Thaiföld természetvédelmi vezetője

**NEHÉZ MEGÉRTE-
NI, HOGY MÉG MA,
A 21. SZÁZADBAN
IS VIRÁGZIK AZ
ILLEGÁLIS KERES-
KEDELEM, AMELY
ALÁÁSHATJA A
TERMÉSZETVÉDŐK
MINDEN
TÖREKVÉSÉT**

© FOTÓ: PIPITH KAEWTA / KHAO YAI NEMZETI PARK

A Khao Yai Nemzeti Parkban az elefántok egészen közel merészkednek a park területén élő közösségek házához. A park értékei közé tartozó óriási emlősállatokról Gordontól azt is megtudhattuk, hogy a WWF a park dolgozóival sokat tesz azért, hogy az elefántok számára elegendő víz álljon rendelkezésre, továbbá az is folyamatos természetvédelmi munkát igényel, hogy őket a park területén tartsák.

Itt Gordon már könnyeivel küszködik, és hangja elcsuklik...

A tigrisek csodálatra méltó állatok, ám ebben a pillanatban én mégis azt csodálom leginkább, ahogyan Gordon elérzékenyül.

Leírhatatlan érzés. És értelmet nyer minden, amit értük teszünk.

Mesélnél egy kicsit arról, ami munkád során a legkomolyabb kihívást jelenti?

Sok tényező van, hiszen – a tigriseknél maradván – az élőhelyük pusztulása és az illegális kereskedelem mára a kihalás szélére sodorta őket. A közelmúltban például Laoszban jártunk, és egy hatalmas kaszinó és étterem több érdekesség mellett tigris steaket is kínált. A rendelést 4-5 órával előre le kell adni, ha valaki ezt a különlegességet szeretné, ami azt jelzi,

hogy a közelben kell, hogy legyen valahol egy hely, ahol az állatokat tartják. Másnap találtunk a kaszinó mellett egy helyet, ami elméletileg egy állatkert. Bementünk, és az első, amit megláttunk, 20-30 viszonylag kicsi ketrec, amelyben medvék sorjáz-
tak... Hátrébb pedig megtaláltuk a tigriseket is. Ezeket a fenséges vadon élő ragadozókat, kis ketrecekre zsúfolva...

Itt Gordon hangja ismét elcsuklott.

Tudjuk, hogy mi történik velük. Nem engedhetjük. Véget kell ennek vetni! Minden eszközzel! Ebben kérem mindenki segítségét. Mindenkiét, aki csak tud tenni azért, hogy az ilyen farmok mielőbb megszűnjenek.

Én ekkor döntöttem el, hogy ennek az interjúnak a WWF Magazinban helyet kell kapnia. Mindannyian tehetünk azért, hogy az illegális kereskedelmet megállítsuk. Utazásaink során figyeljünk oda, és a veszélyeztetett fajokat érintő kereskedelmet ne támogassuk. Ne fotózkodjunk velük, ne vásároljunk olyan tárgyakat, amelyeknek védett állatokból készültek. Gordon igazi inspirációként hatott rám. Én küzdeni fogok, minden eszközzel!

Szerző: Antal Alexa

© FOTÓ: WWF

1%-OKKAL TERMÉSZETI KINCSEINK VÉDELMEÉRT

Veled és sok-sok más támogatónkkal együtt az elmúlt 25 évben számos sikert és eredményt értünk el, amiért ez úton is köszönjük támogatásodat! Büszkék vagyunk rá, milyen sokan álltak és állnak mellénk, hogy velünk együtt hisznek céljainkban.

**MÁJUS 22-IG
RENDELKEZHETSZ
ADÓD 1%-ÁRÓL.
NE MULASZD EL,
ÁLLJ EGY JÓ
ÜGY MELLÉ!**

Munkánk nem ért véget, millió feladat vár még ránk, aminek örömmel állunk elébe! A hazai természetvédelem számos kihívással és gyakran nehezítő körülményekkel néz szembe, éppen ezért nagyon fontos, hogy a következő 25 évben is maximális fordulaton pörögjünk. A WWF Magyarország csapata tudja: az összehangolt, megfontolt és szakmailag pengeéles szakmai stratégiák, a szilárd elköteleződés és sikeres hatásgyakorlás együttállása nélkül nem tudjuk a borús jövőképet megváltoztatni.

Rendületlenül hiszünk benne, hogy együtt lehetséges egy olyan jövőt építenünk, amelyben az emberiség és a természet harmóniában él egymással. Bízunk benne, hogy idén és a jövőben is megtisztelsz minket bizalmaddal. Nyilatkozz az 1%-odról, hogy mi továbbra is odatehessük a maradék 99-et!

Szerző: Joó Zsófia

Támogasd munkánkat adód 1%-ával — néha csak ennyi kell hozzá, hogy együtt építsük közös, fenntartható jövőnket!

Adószámunk: 18226814-2-42 További információ: wwf.hu/ado-1

AJÁNDÉK BALLAGÁSRA?

A töltőtollak, mandzsettagombok és karórák ideje lejárt: kutyuk vásárlása helyett adományozz a megajándékozott nevében! Az ajándéokra szánt összeggel támogasd a WWF Magyarország természetvédelmi munkáját, és mutass példát a feltörekvő generációnak!

Fogadj örökbe egy farkast, hiúz vagy barnamedvét, és kérd a nevelőszülői csomagot a megajándékozott nevére és címére. A szuperpuha, minősített WWF plus és az oklevél így mindig emlékeztetni fogja őt arra, hogy együtt kiálltatok hazánk természeti kincseinek megóvása mellett, amikor a WWF Magyarország munkáját támogattatok.

adomany.wwf.hu

1% KEVÉS. DE NÉHA SOK MÚLIK RAJTA.

Erdőmérnöként küldetésem, hogy a hazánk erdeinek kezelésében a természetvédelmi szempontok is érvényesüljenek. Ezért dolgozom a WWF Magyarországnál.

Bódis Pál
erdővédelmi projektvezető

A vizes élőhelyek szerepe nem csak a hozzájuk kötődő fajok miatt, hanem a gazdasági és a helyi éghajlati viszonyok szempontjából is kiemelt. A WWF Magyarország munkatársaként tudok tenni azért, hogy ezek az élőhelyek ne tűnhessenek el nyomtalanul.

Bogyó Dávid
vizesélőhely-védelmi projektvezető

A WWF Magyarországnál a globális környezeti kihívásokra helyi megoldásokat kínálunk. Így küzdünk hazánk természeti kincseinek védelméért és a fenntartható jövőért.

Sipos Katalin
igazgató

Támogasd munkánkat adód 1%-ával — néha csak ennyi kell hozzá, hogy együtt építsük közös, fenntartható jövőnket!
Adószámunk: 18226814-2-42 További információ: wwf.hu/ado-1